

Wachten op de liefde

Saskia Schouten

Vision
Uitgeverij - Groningen

Copyright © 2008: Vision Uitgeverij
Auteur: Saskia Schouten
Omslag ontwerp: Dion de Poel

Eerste druk: september 2008

Uitgave:
Vision Uitgeverij
Postbus 70.077
9704 AB Groningen
Nederland
E-mail: info@visionuitgeverij.nl
www.visionuitgeverij.nl

ISBN: 978-90-75613-44-5
NUR 340

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

No part of this work may be reproduced in any form by print, photoprint, microfilm or any means without written permission of the publisher.

Dank aan God die me het talent om te schrijven gegeven heeft.

Zomer 1985

Hoofdstuk 1

‘Nee, ik doe het niet meer!’ Met een klap sloeg Bonetta van Trier de kassalade dicht. Ze had zojuist de boodschappen van haar cheffin Yvette Brink afgerekend, waarna deze haar vroeg of ze de boodschappenwagentjes – die de klanten her en der in en buiten het winkelcentrum hadden laten staan – op wilde halen.

‘Je moet altijd mij hebben, laat nu een ander het maar eens doen!’ Kwaad keek Bonetta Yvette aan. Nu was de maat vol, ze deed het niet langer meer.

‘Bonetta, je haalt nú die karretjes op en morgen zullen we hier over praten!’ Bonetta keurde Yvette geen blik meer waardig en liep naar buiten. Ze had geluk, het was droog; het had haast de hele dag geregend.

‘Een beetje vrolijker meid, misschien rijden ze dan vanzelf naar je toe,’ hoorde Bonetta iemand zeggen. Ze keek opzij, recht in het lachende gezicht van de groenteman die zijn kisten binnen zette. ‘Ik kan best begrijpen dat je er van baalt dat de mensen hun kar niet terug brengen, maar daar moet jij je humeur niet door laten bederven meid.’ Hij pakte een appel uit een kist en gaf haar die. ‘Alsjeblieft, voor onderweg en nou een vrolijker gezicht zetten, hoor!’

Bonetta lachte alweer. ‘Dank u wel,’ zei ze hartelijk, ‘en tot ziens maar weer!’ Ze stak de appel in de zak van haar schort en liep verder. Het gesprekje had haar wat opgevrolijkt. Die groenteman was een leuke vent, ze maakte wel vaker een praatje met hem. Op de parkeerplaats stond een hele horde karretjes. Ze zette ze keurig in een rij en begon te duwen. Zwaar werk was dat, zo’n hele serie wagentjes op gang proberen te krijgen. Toen ze de winkel weer in kwam, stonden de andere caissières al bij de kluis te wachten, klaar om naar huis te gaan.

‘Ben je daar eindelijk!’ mopperde Yvette. Een hete drift kwam in Bonetta op, maar ze beheerste zich, anders zou ze er in haar woede de wildste dingen uitgooien. Ze was net zo snel als anders geweest; dat de anderen eerder klaar waren, kwam alleen doordat er geen klanten meer in de winkel waren.

‘Als ik jou was, vroeg ik overplaatsing aan,’ zei Ellen, één van haar collega’s, toen ze buiten stonden. ‘Dat je dat allemaal van haar pikt, ik snap het niet.’

‘Had je in de gaten dat ik net op het punt van ontploffen stond?’ antwoordde Bonetta, terwijl ze haar fiets pakte. ‘Het leek me beter om te zwijgen. Trouwens, morgen wil ze met me praten, dan zal ik haar eens goed zeggen waar het op staat.’

‘Nou, sterkte dan maar,’ zei Ellen. ‘Tot morgen.’

‘Ja, doe!’ Bonetta reed naar huis. Haar hele dag was weer bedorven. O, die afschuwelijke Yvette! Bonetta had in de twee maanden dat de nieuwe hoofdcaissière hier nu werkte, duidelijk gemerkt dat Yvette heel sterke sympathieën en antipathieën had. En bij die laatste groep hoorde zij. Waarom was haar een raadsel.

Nog steeds met een gezicht als een donderwolk, stopte Bonetta bij de schuur van de flat waar ze woonde; tien minuten fietsen van het werk. Ze zette haar fiets binnen en ging naar boven.

‘Is het weer zo laat?’ vroeg haar moeder, toen ze binnen kwam.

‘Ja, het is weer zo laat en ik heb er schoon genoeg van! Dat rotmens, altijd moet ze mij hebben!’

‘Nou, nou, kalm aan een beetje,’ zei pa.

‘Kalm blijven als je weg getreiterd wordt? Onmogelijk!’ riep Bonetta. ‘Ik moest alweer karretjes zoeken! De zoveelste keer deze week! Nooit hoeft een ander het te doen, altijd ben ik het haasje!’

‘Zullen we aan tafel gaan, dan kunnen we verder praten,’ zei mevrouw van Trier, terwijl ze het eten op tafel zette.

‘Er valt niets te praten, jullie humeur zou ik er maar mee bederven!’

‘Dat zal wel meevallen,’ zei pa, nadat ze gebeden hadden. ‘Als ik jou was, zou ik eens een keer rustig met die Yvette gaan praten.’

‘Morgen,’ zei Bonetta, terwijl ze een hap andijvie nam, ‘dan wil ze met me praten. Het zal mij benieuwen.’

‘Er is een brief van Marian voor jou,’ zei Desiree, Bonetta’s jongere zus.

‘Ha fijn, een lichtpuntje op een dag als vandaag!’

‘Hou nu eens op,’ verzocht mam. ‘Je bent tegenwoordig niet te genieten.’

‘Vind je het gek?’ vroeg Bonetta opstandig.

‘Dat komt natuurlijk door Yvette,’ zei Desiree vergoelijkend.

‘Dat kan best wezen, maar moet het de stemming steeds bederven.’

‘Dus ik moet alles maar opkroppen wat me dwars zit?’

‘Jij valt vaak van het ene uiterste in het andere!’ zei mam kribbig. Bonetta zuchtte. *Het was ook nooit goed! O, ze begreep best dat de anderen last hadden van haar vervoelende stemmingen de laatste tijd, maar ze moest het kwijt. Maak van je hart geen moordkuil, luidde het spreekwoord; nou, het hare zou er aardig op gaan lijken als het zo doorging.* Met die gedachte in haar hoofd, zei ze: ‘Goed, ik zal proberen om te zwijgen over alles wat me dwars zit, maar of het lukt, is een tweede.’

‘Meid, doe alsjeblieft niet zo moeilijk,’ verzocht pa. Bonetta zuchtte weer. Wat een geharrewar, ze zou er verder het zwijgen maar toe doen.

Na het eten, toen ze afgewassen hadden, ging ze naar haar kamer en maakte de brief van Marian open. Ze had Marian leren kennen tijdens een vakantiereis naar Portugal, twee jaar geleden. Zij was de enige van de groep waar Bonetta nog contact mee had en dat contact was uitgegroeid tot een fijne vriendschap. Het was een gezellige lange brief. Toen ze halverwege was met lezen, kreeg ze een schok. Nee toch? Ja, het stond er werkelijk: *Sinds kort heeft Jonathan een vriendin, het zou tijd worden, hij is al bijna dertig. Het is wel een leuke meid en...* Bonetta smiet de brief op haar bureau. Ook dat nog! Dat kon er ook nog wel bij! Jonathan verkering! Wat een ellende allemaal. Eerst die trammelant met Yvette en nu dit weer! Jonathan was de broer van Marian; hij was ook mee naar Portugal. Toen was Bonetta verliefd op hem geworden. Ze merkte wel dat hij haar niet zag staan, maar ondanks dat bleef ze verliefd, ze kon er niets tegen doen. Telkens als ze een weekend bij Marian logeerde in IJmuiden, zag ze hem weer. Het was een geluk dat haar vriendin niets in de gaten had. O, als hij maar niet mee zou gaan naar Hongarije! Over twee weken ging Bonetta met een christelijke reisvereniging naar dat land. Van Marian wist ze dat haar broer waarschijnlijk ook met een reis van deze vereniging mee zou gaan, maar welke had ze niet geschreven. Marian zou zelf ook met deze reis mee, maar later koos ze toch voor een andere, naar het zonnige zuiden. Dat trok haar toch meer.

Bonetta zuchtte. Wat een ellende allemaal. Dat door één zo’n brief alles kon veranderen... Tot vandaag toe had ze gehoopt dat Jonathan mee zou gaan naar Hongarije, maar nu hoefde het van

haar niet meer. Haar hele vakantie zou compleet bedorven zijn, als ze hem met een ander zou zien. Bonetta pakte de brief weer op en smeed hem gelijk weer neer. Ze zou hem later wel eens verder lezen. De brief viel op de grond, maar ze had geen zin om hem op te rapen. Ze liep naar de huiskamer, waar alleen haar moeder zat. 'Slecht nieuws?' vroeg deze. Bonetta knikte. Toen barstte ze ineens in snikken uit.

'Er is toch niemand dood?' vroeg mevrouw van Trier geschrokken. Haar dochter schudde het hoofd. 'Jonathan heeft verkering.' Ze plofte op de bank neer.

'O, is dat alles? Dat had je toch vandaag of morgen kunnen verwachten.'

'Nee, dat is alles niet!' riep Bonetta ineens woedend over haar moeders nuchterheid. 'Het is de druppel die de emmer doet overlopen! Ik baal als een stier van mijn werk, toen kwam Yvette met haar pesterijen en nu dit! O, ik heb er zo genoeg van!'

Mevrouw van Trier kwam naast haar dochter zitten en sloeg een arm om haar schouder. 'Huil maar lekker uit kind, dat zal je goed doen.' Toen Bonetta nog nasnikkend haar tranen wegveegde, zei ze: 'Gelukkig dat de anderen niet in de kamer zijn. Ik heb me wel aangesteld, hè?'

'Welnee meid, ik heb niet in de gaten gehad, dat het je allemaal zo hoog zat. Ik heb me geërgerd aan jouw humeur van de laatste tijd. Ik had met je moeten praten en dat gaan we nu doen. Maar zullen we eerst bidden? De Heer weet wat jij voelt en Hij wil je troosten.' Bonetta knikte. Na het gebed voelde ze zich veel rustiger en vertelde ze haar moeder alles wat haar de laatste tijd dwars zat. Mevrouw van Trier schudde haar hoofd. 'Dat je baalt van je werk, kan ik me indenken; tien jaar achter de kassa... Maar je hebt niet direct wat anders.'

'Zonder Yvette is het niet half zo erg. Het werk is wel saai, maar de stemming is dan veel beter. En het ziet er niet naar uit dat ze gauw vertrekt. Ze is overgeplaatst; ze zat eerst in het filiaal aan de andere kant van de stad.'

Mam zei: 'Ik zou je de raad geven om een andere baan te zoeken, Bonetta. Het is natuurlijk niet gemakkelijk om wat anders te krijgen, maar God is een God van wonderen. Als het Zijn wil is dat je ergens anders werk krijgt, zal het zeker gebeuren. En wat Jonathan

betreft, God weet of hij voor jou bestemd is. Je moet het in Zijn handen leggen, Bonetta.'

'Dat probeer ik steeds, maar het is zo moeilijk.'

'Weet je wat ik denk? Dat je het pakje steeds mee terug neemt. Je gaat ermee naar de Heer, met die verliefdheid op Jonathan dus en vijf minuten later zit je je alweer af te vragen of je hem zult krijgen, of niet.'

'Mam, je hebt gelijk, zo gaat het precies! Ik laat het niet bij de Heer, ik neem het weer mee terug. O, wat ben ik dom geweest!' Op dat moment rinkelde de telefoon. Bonetta nam op en noemde haar naam.

'Dag Bonetta, met Jonathan,' hoorde ze tot haar grote verrassing. 'Jij verkoopt toch Israëlische producten, hè?'

'Ja...' antwoordde ze aarzelend, helemaal ondersteboven omdat Jonathan haar plotseling belde. Hij had haar nog nooit gebeld, waarom zou hij ook? Ze had hem zelfs nog nooit aan de telefoon gehad, als ze Marian belde. Het was alsof ze een klap op haar hoofd kreeg, toen Jonathan vervolgde: 'Mijn vriendin wil graag die parfum hebben, in die houten houder...'

'Dat kan,' zei Bonetta toonloos, 'moet ik het opsturen of...'

'Ja, stuur maar,' viel Jonathan haar in de rede. 'Daphne wil het zo gauw mogelijk hebben. De portokosten zijn uiteraard voor mijn rekening. Geef je gironummer maar even, dan maak ik het bedrag zo gauw mogelijk over.'

Bonetta noemde het nummer, daarna hing Jonathan met een 'bedankt en tot ziens' op.

'Een bestelling?' informeerde mevrouw van Trier.

'Ja, en wat voor één; het was Jonathan die parfum voor zijn liefde moest hebben. Daphne heet ze, wat een naam!' Bonetta liet zich op de bank vallen. 'Ik heb zin om die hele bestelling de mist in te laten gaan!' zei ze opstandig.

'Bonetta, luister nu eens, ik kan me voorstellen hoe jij je voelt. Hij belt je nooit en uitgerekend nu je net weet dat hij een vriendin heeft, belt hij over een bestelling voor haar. Je zult toch moeten accepteren dat Jonathan verkering heeft. Je stuurt die parfum er maar gewoon heen.' Bonetta knikte. 'Je hebt gelijk mam, ik zal er meteen mee aan de gang gaan.'

‘Ga zitten, de baas is er niet, dus zijn kantoor kunnen we mooi gebruiken voor een speciaal persoonlijk gesprek met jou,’ zei Yvette de volgende morgen, terwijl ze de deur achter zich sloot.

‘Een speciaal persoonlijk gesprek?’ herhaalde Bonetta.

‘Ja, ik wil het over meer dingen met je hebben dan alleen die karretjes. Allereerst jouw gedrag tegenover de klanten. Dat is niet zoals het wezen moet.’

‘Je bedoelt dat ik weleens wat kortaf ben? Dat zit nu eenmaal in mijn karakter.’

‘Kortaf vind ik wel wat zacht uitgedrukt. Vorige week kwam er een klant naar me toe met de mededeling dat jij haar had afgesnauwd. Je had volgens haar een paar dingen te veel aangeslagen, en toen ze je daarop wees, heb jij gezegd: ‘Dat is het statiegeld, ziet u dat dan niet?’ Ik hoef natuurlijk niet te zeggen dat je dat wel op een andere manier had kunnen zeggen.’ Bonetta herinnerde het zich weer. ‘Ik weet het,’ zei ze, ‘maar dat is zo’n akelig vervelend mens, ze haalt je altijd het bloed onder de nagels vandaan.’

‘Dan nog moet je vriendelijk blijven; ik reken erop dat het niet weer gebeurt. Hoe de klant zich ook gedraagt, wij moeten te allen tijde vriendelijk tegen hen zijn.’ Bonetta knikte. Yvette had volkomen gelijk. Er ging een Bijbeltekst door haar heen: *Uw vriendelijkheid zij bij alle mensen bekend.*

‘Je bent het met me eens?’ zei Yvette vragend.

‘Ja, het staat tenslotte in de Bijbel, dus...’

‘In de wat?’ Met grote ogen staaarde Yvette haar aan, om vervolgens in een harde schaterlach uit te barsten. ‘Nu weet ik meteen waarom je zo’n aparte bent, je gelooft nog in de Bijbel. Meid, wees toch wijzer, dat Boek is allang achterhaald.’

‘O ja? Dan heb je hem zeker nog nooit gelezen. De Bijbel is niet ouderwets, leg de krant er maar eens naast.’

‘Wat wil je daarmee zeggen?’

‘Dat de dingen die vandaag de dag gebeuren, eeuwen geleden in de Bijbel opgeschreven zijn.’ Yvette had geen zin om over iets waar ze zich nauwelijks voor interesseerde te discussiëren, dus gooide ze het over een andere boeg. ‘De Bijbel zal dan niet ouderwets zijn volgens jou, jij bent het wel! Je bent al bijna dertig, woont nog bij je ouders thuis en hebt zelfs nog geen verkering.’ Bonetta keek haar cheffin verbijsterd aan. Zie je wel, altijd was Yvette erop-

uit om haar te vernederen. Met moeite schudde ze deze gevoelens van zich af. 'Hoe kom je bij die nonsens?' gooide ze eruit. 'Ten eerste ben ik nog lang geen dertig – jij bent er dichterbij – en ten tweede heb jij er niets mee te maken hoe ik leef, buiten mijn werk!' Yvette lachte: 'Meid, wind je niet zo op! Ik stel helemaal geen belang in jouw privéleven, ik constateerde alleen maar een feit. Maar nu we het er toch over hebben, hoe zou het komen denk je, dat je nog geen verkering hebt?'

'Kunnen we het niet over iets anders hebben?' stelde Bonetta, uiterlijk kalm voor. Ze vond het vreselijk dat Yvette, uitgerekend zij, dit onderwerp aanroerde. Net of ze er wat aan kon doen, dat ze nog vrijgezel was.

'Moeilijke onderwerpen moet je niet uit de weg gaan,' zei Yvette. 'Het is helemaal geen moeilijk onderwerp; het is vreselijk afgezaagd. Iedereen heeft het erover en het komt allemaal op hetzelfde neer: als je geen partner hebt, tel je niet mee!'

Net of je niet normaal was als je op je vijftiengste nog vrijgezel was. Bonetta kende genoeg mensen die in hetzelfde schuitje zaten als zij. Marian bijvoorbeeld en Vera, haar Duitse vriendin, waar ze sinds een schooluitwisseling mee correspondeerde.

'Dus jij denkt dat je niet meetelt?' vroeg Yvette.

'Dat bedoel ik niet persoonlijk, maar in het algemeen.' Yvette kuchte. 'Waarom schrijf je niet op een advertentie?' stelde ze toen voor.

'Wat voor advertentie?'

'Een huwelijksadvertentie natuurlijk, waar hebben we het dan over?'

'Waarom wil je me zo graag aan de man hebben? Wie zegt trouwens dat ik een man wil?'

'Jij maakt mij niet wijs dat je graag vrijgezel wilt blijven, wie wil dat nou?'

'Ik ken er genoeg!' zei Bonetta kortaf. 'En laten we het alsjeblieft over wat anders hebben! Je zou me nog vertellen waarom ik altijd karretjes moet zoeken.'

'Ik merk wel dat je dit onderwerp graag uit de weg gaat,' klonk Yvette's stem, druipend van sarcasme. Bonetta ergerde zich mateeloos aan haar cheffin. Ze viel uit: 'Doe toch niet zo akelig sarcastisch! Waarom wou je eigenlijk met me praten? Om mijn vrijgezel zijn belachelijk te maken?'

‘Meid, bedaar wat. Daarnet zat je me nog te verkondigen dat je vriendelijk moet zijn, volgens de Bijbel en wat doe je nu zelf?’ Bonetta keek haar een ogenblik verbluft aan. Toen stond ze op, opende de deur en liep gedecideerd het kantoor uit.

‘Nee, ik hoef geen zegels,’ zei de mevrouw, die bij Bonetta’s kassa stond.

‘Sorry, mevrouw,’ antwoordde Bonetta, terwijl ze het teveel betaalde terug gaf en de zegels weer terug nam. Alles ging verkeerd deze morgen en dat allemaal door dat gesprek met Yvette. Deze had de hele morgen niets meer tegen haar gezegd. Bonetta vroeg zich af of ze niet beter had kunnen zwijgen over de Bijbel. Ze was het helemaal niet van plan geweest; maar het zou toch wel ergens goed voor zijn dat ze het had gezegd. Maar dat Yvette het haar onder de neus wreef toen ze zo uitviel, zat haar niet lekker. Pats, daar gleden een fles limonade uit haar hand. Ook dat nog! ‘Ik zal even een nieuwe fles voor u halen, mevrouw.’ Bonetta liep weg en kwam even later met een andere fles terug. ‘Alstublieft, mevrouw.’ ‘Dank u wel. Zal ik even helpen opruimen?’ bood de mevrouw vriendelijk aan.

‘Nee hoor, dat hoeft niet. Erg vriendelijk aangeboden mevrouw, maar ik ruim het zelf wel even op.’ Bonetta haalde een emmer en een dweil en ging aan het werk. Gelukkig dat Yvette pauze had, anders had ze natuurlijk weer het nodige commentaar geleverd. Het duurde wel een kwartier voor alles goed opgeruimd was en Bonetta weer klanten kon helpen. Ze was blij toen het eindelijk één uur was en ze kon gaan eten. Snel fietste ze naar huis.

‘Een brief van het reisbureau!’ riep Desiree, toen haar zus thuis kwam.

‘Natuurlijk de deelnemerslijst,’ zei Bonetta, terwijl ze haar jack aan de kapstok hing. Ze opende de envelop, haalde er een paar papieren uit, las de laatste bijzonderheden over de reis en bekeek de bijgevoegde deelnemerslijst. Een zucht van opluchting ontsnapte haar, Jonathans naam stond er niet bij.

‘Gaat Jonathan mee?’ vroeg Desiree en op het nee schudden van haar zus, vervolgde ze: ‘Stel je voor dat hij later geboekt heeft, dus nadat de lijst is samengesteld.’

‘Ik denk het niet; de reis is vol, lees ik net. Laat hij maar mooi met een andere reis meegaan.’ Bonetta had het luchtig gezegd, maar in haar binnenste kwam alles weer in opstand. Waarom was zij verliefd op Jonathan geworden? Waarom was haar liefde voor hem steeds sterker geworden, in plaats van minder? Waarom moest uitgerekend haar zoiets overkomen? Ineens klonk haar moeders stem in haar gedachten: *‘Je moet het bij de Heer brengen, Bonetta.’* Ja, dat had ze gedaan gisteravond en nu zat ze er weer over te peinzen. ‘Sta niet zo te dromen, kom eens aan tafel,’ haalde Desiree haar uit haar gedachten. Bonetta stopte de brief weer in de envelop en kwam aan tafel.

Bonetta zette twee tassen met Israëlische producten in haar auto en reed naar mevrouw Groothuis, die een Israël avond zou organiseren. Ze had deze mevrouw leren kennen op de EHBO cursus en vanwege een Israël sticker op Bonetta’s tas, waren ze over dat land aan het praten gekomen. Meteen was mevrouw Groothuis enthousiast geweest, toen Bonetta vertelde dat ze consulente was van Israëlische producten. Ze hadden een datum afgesproken voor een avond bij haar thuis. Bonetta deed dit werk nu alweer drie jaar. Het was fijn om te doen, om daadwerkelijk Israël, Gods volk te helpen in hun economische nood. Ze had helaas niet zoveel avonden, maar elke keer dat zij bij iemand kwam, was het weer anders. Eerst vertelde ze de aanwezigen over Bijbels Israël, vervolgens over de economie en dan kwamen de producten aan de beurt. Ze verkocht van alles, huidverzorgingsproducten, huishoudelijke artikelen, handdoeken, babybenodigdheden en nog veel meer.

Bonetta draaide het raampje open; het werd benauwd in de auto. Het was vandaag een warme dag geweest. De eerste, sinds twee weken regen. Hopelijk was het ook goed weer in Hongarije. Ze zou over drie dagen vertrekken. Ze reed de straat in waar mevrouw Groothuis woonde. Deze zag haar aankomen en hielp haar even later de tassen naar binnen te dragen.

‘Fijn dat je zo vroeg bent,’ zei ze, ‘nu kun je mooi alles op je gemak uitpakken. Warm is het, hè. Wil je iets fris drinken?’

‘Graag,’ antwoordde Bonetta, terwijl ze de spullen begon uit te stallen.

Ze was er net mee klaar, toen de eerste gasten binnen kwamen. Ze ging er bij zitten en wachtte op de laatste twee mensen. Mevrouw Groothuis had Israëlische muziek opgezet en was druk in de weer met koffie en cake. De bel ging.

‘Zal ik open doen?’ bood Bonetta aan.

‘Graag.’

Tot haar niet geringe verbazing, stond Yvette voor de deur, met nog een mevrouw. ‘Hallo,’ zei deze verwonderd, ‘ben jij er ook?’

‘Ja, zoals je ziet.’ Bonetta vroeg zich af hoe haar cheffin zou reageren, als ze merkte dat zij de consulente was. Ze zou ongetwijfeld denken dat ze ook één van de gasten was.

Toen iedereen van koffie en cake was voorzien, zei mevrouw Groothuis tegen Bonetta dat ze wel kon beginnen. Vanuit haar ooghoeken zag deze dat Yvette verbaasd haar wenkbrauwen op trok, maar ze zei niets. Inwendig bad Bonetta God om hulp, wat ze natuurlijk altijd wel deed voor zo’n avond; maar nu Yvette in het gezelschap was, voelde ze zich toch wel een beetje zenuwachtig. Gelukkig ging alles goed. Verschillende mensen stelden vragen en er werd goed verkocht. Yvette kocht zelfs voor meer dan honderd gulden!

Toen Bonetta aan de gasten vroeg, of er iemand was die haar huiskamer beschikbaar wilde stellen voor zo’n avond, reageerde alleen mevrouw Groothuis.

‘Je komt hier nog maar een keer hoor, ik ken nog mensen genoeg die wel willen komen.’

Toen de meeste gasten vertrokken waren, liep Yvette naar de tafel met uitgestalde spullen. Ze keek nog een tijdje en toen mevrouw Groothuis de laatste gast uitliet, zei ze: ‘Je mag ook wel zo’n avond bij mij thuis organiseren.’

‘Meen je dat?’ vroeg Bonetta verrast.

‘Ja, maar op één voorwaarde: dat je dat verhaal over Bijbels Israël weg laat, want daar geloof ik geen zier van, zoals je weet.’

Bonetta stond een ogenblik perplex, toen antwoordde ze: ‘Sorry Yvette, maar dan doe ik het niet. Dat kan ik niet voor God verantwoorden.’

‘Doe je het niet? En daarnet zat je nog te beweren dat we Israël kunnen helpen door hun producten te kopen. Ik weet zeker dat ik m’n huiskamer vol krijg; op z’n minst twintig mensen. Wat zal dat wel

niet opbrengen? Ik zou mijn handen dicht knijpen in jouw situatie.' Bonetta twijfelde even. Als het waar was wat Yvette zei, kon ze misschien wel voor duizend gulden of meer verkopen. Nu had ze al haast voor vijfhonderd gulden verkocht en dat met acht mensen...

'Je doet het dus,' stelde Yvette vast.

'Als ik het doe, wordt het net zo'n avond als deze.'

'Behalve dat Bijbelverhaaltje dan. Dat is toch maar bijzaak en...'

'Dat is geen bijzaak, het is hoofdzaak!' Bonetta's besluit stond vast. Ze wist nu zeker dat ze het niet moest doen. Yvette wilde alleen maar een gezellig avondje organiseren en meer niet.

Ze zei: 'Juist vanuit Gods woord wordt dit werk gedaan. Zou ik over God dan zwijgen?'

'Je bent en blijft een aparte. Wie laat er nu zo'n kans voorbij gaan? Daar moet je Bonetta van Trier voor heten.'

'Dan maar apart. Ik kan moeilijk mijn principes overboord gooien voor één avond. De verkoop is niet het belangrijkste, maar het feit dat de mensen er van doordrongen worden, dat Israël hulp nodig heeft, omdat het Gods volk is. Ik heb nog liever dat de mensen weten waar het om gaat en niets kopen, dan een geweldige verkoop en verder niets.'

'Dus ik kan je spullen ook niet lenen en aan mijn vrienden laten zien?'

'Geen sprake van!' zei Bonetta beslist.

Mevrouw Groothuis had de hele tijd aan de deur staan praten en kwam de kamer weer in. Ze ving net de laatste woorden op. 'Zo Bonetta, heb je goed verkocht?'

'Ja hoor, voor bijna vijfhonderd gulden.'

'Ik ga,' zei Yvette en liep naar de deur. Ze was al buiten, voor de gastvrouw de deur voor haar open had kunnen doen.

'Wat is die snel vertrokken, hadden jullie soms woorden? Ik ving net het laatste op.'

'Kent u haar?' informeerde Bonetta, terwijl ze begon in te pakken.

'Nee, ze kwam met mijn buurvrouw mee.'

'Ze is mijn cheffin, ik lig altijd met haar overhoop.' Bonetta vertelde wat Yvette had voorgesteld.

'Je mag dus wel een Israël avond bij haar organiseren, maar niet over God en de Bijbel praten? Bonetta, wees blij dat je nee hebt

gezegd. Het was een truc van de satan, neem dat van mij aan. Hij maakt je eerst blij met het aanbod van Yvette en als dat niet lukt, spiegelt hij je een grote verkoop voor. Gelukkig ben je er niet ingetrapt.'

'Nee, ik ben God wel dankbaar, want ik weet niet wat er van gekomen zou zijn, als ik het wel had gedaan.'

Bonetta stopte de laatste spullen in haar tas en nam afscheid.

'Ik bel je volgende week wel op voor een nieuwe afspraak,' zei mevrouw Groothuis.

'Dan ben ik op vakantie, over twee weken ben ik er weer.'

'Dan bel ik volgende maand wel. Waar ga je heen?'

'Naar Hongarije.'

'Nou, veel plezier dan; ik hoor wel hoe je het gehad hebt daar.'

'Ja hoor,' lachte Bonetta. 'Dank u wel voor deze fijne avond en tot ziens!'